

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

AZ OTTHON szépirodalmi havi műmelleklettel.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Ryilttér sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számíthatnak meg.

Városi életünk.

II.

Mult csütörtökön tartotta városunk képviselőtestülete rendes havi ülését, melyre az ugynevezett polgári párt, mely eddig távol tartotta magát a városi ügyek tárgyalásától, is újra megjelent. Jól tette. Ha városi ügyekkel foglalkozó párt, tegyen úgy, mint a városi párt, mely behatóan foglalkozik a város közügyeivel.

E közgyűlésnek néhány igen fontos tárgya volt. Ezek közül az egyik az egyes városi területeknek parcellázása és beépítésére akar újabb impulzust adni városunk további fejlődésének.

Városunk aldozat-készsége folytán az utóbbi időben örvendetes haladásnak indult. Létesült a főgimnázium, a villamostelep, az aszfaltburkolat, új laktanya, a vasutas árvaház, új vasuti hálózat; városunk csinosult is, úgy hogy ezen előfeltételek után előrelátható volt városunkba vagyakozó családoknak letelepedése.

A letelepedés, az ide költözködésnek törekvése már mult évben nyilvánult meg élelneben. Érezhetővé vált a folyó évben is olyanira, hogy bekövetkezett a cselekvésnek tizenkettedik órája.

A képviselőtestület a gazdálkodó és pénzügyi bizottságának javaslatát elfogadva, utasította a városi tanácsot, hogy a legközelebbi közgyűlés elé építési programot terjesszen.

Nem kételkedünk, hogy a képviselőtestület a beadandó javaslatot határozatra fogja emelni és ezzel meg fog indulni azon törekvés, melyet idegenek idevonásával el akarunk élni.

Már többször hangoztattuk, hogy városunkból mesterséges uton sem kereskedelmi, sem ipari gócpontot nem alkothatunk. Tehát oly előfeltételtől kell gondoskodnunk, mely városunk haladásának, ha nem is rohamos, de biztos fejlődését előmozdítja. Az előfeltételt látjuk is iskoláinkban, természeti szépségeinknek kialakulásával, az idegeneknek idevonásában.

De ha a város hajlandó lesz is az építkezési kedvet megindítani, ezen lépés nem mentesíti egyéb módosabb polgártársainkat, intézeteinket attól, hogy a várost egyedül magára hagyják! Mások is kövessék majd a város példáját.

Eddig a város, a képviselőtestületnek ritka egyetértésével, hasznos és nevezetes alkotásokat létesített. Reméljük, hogy ez egyetértés fontos kérdésben szinte üdvös eredményre fog vezetni. Minden alkotáshoz békesség és egyetértés kell.

A közgyűlési tárgysorozatnak másik fontos tárgya volt a nyilvános előadások utáni díjtarifára vonatkozó új szabályrendeletnek alkotása. A régi, mely a nyolcvanas években készült, már nem felelt meg a mai kornak. E szabályrendeletet különösen szükségessé tette az idő óta keletkezett s oly nagy elterjedésnek örvendő mozi. A mozi egyes városoknak máris tetemes jövedelmet biztosított. Veszprém városnak a mozi jövedelemből a brutto bevételnek 10%-át biztosítják, ez a részesedés azonban 15.000 koronánál kevesebb nem lehet. Mig a mozira vonatkozó külön szabályrendelet el nem készül, a tanács az engedélyezési díjnak fel-emelését javasolta a közgyűlésnek, mely a javaslatot határozatra is emelte. Miután a rendőrkapitány egyuttal időszerűnek tartotta az egyéb előadások díjainak mérsékelt fel-emelését, a városnak ezen engedélyezési díjából jövő évben körülbelül 2—3000 korona jövedelme lesz.

Máskor a városi zárszámadás is nagyobb érdeklődést keltett. Ez alkotommal nem. Pedig

a zárszámadás nyújt arra alkalmat, hogy tárgyilagosan megbíralják a városnak vezetését, gazdalkodását. Ezen tárgyilagosságnak annál is inkább kívánatos, mivel a városi hazi pénztárnak évi forgalma már meghaladja az egy milliót.

Különben a zárszámadásnak adatai szerint a városnak 1913. évi bevétele volt 593.093 K 80 f., kiadása 568.177 K 99 f., pénztári maradványa 24.915 K 81 f. Elég kedvező eredmény, ha meggondoljuk azt, hogy a városnak mult évben a fogyasztási adóból sokkal kevesebb jövedelme volt mint az előző években. A sáfarkodás eredménye tehát kedvező.

Senki sem állíthatja tehát, hogy a közpénzekkel könnyelműen bannak el. Annal kevésbbé, mivel a város fizetési kötelezettségeinek mindig folyton eleget tesz és kielégítheti az igényeket.

E komoly és celtudatos, egyesegyedül a közérdeket, a város jövőjét szem előtt tartó hasznos, zajtalan, de üdvös munkalkodásban részt kellene venni a polgári pártnak is. Ennek is csak ez lehet a programja? Eddig a városi közügyektől távol tartotta magát. Nem tartotta szükségesnek, hogy a városi ügyek tárgyalásában részt vegyen. Ezzel azt mutatta, hogy programja nincs, legalább nem hallottunk róla mi tervei volnának városunk fejlődése tekintetében. Ha nincs programja, akkor mi célja egy pártnak? — Egyelőre csak személyi politikát tapasztaltunk. E motivum domborodott ki a magát pártvezérnek mondottak felszólalásából, meg a partnak magatartásából. Lehet, hogy nem így akartak, de akaratlanul így jutott kifejezésre!

Eszmét, gondolatot, már t. i. olyan, mely a városnak közügyeit előbbre vinné, nem hangoztatott, de annál több — egyesekben — az indulat, a türelmetlenség, a harag, az animozitás. Pedig a közügy szolgáltatához, mely nem profan dolog, megtisztult felfogás, erős erkölcsi érzés, önzetlenség kívánatos. Csak az a part hivatott uralomra, melyben megvan a szellemi s erkölcsi superioritás. Ezek a javak feltalálhatók azon pártban, melyet a képviselőtestület tulnyomó többsége alkotja. Ezért hivatott a vezetésre.

Ez alkalmi reflexióknak az a céljuk, hogy lássa a nagyközönség, ki szolgálja hiven és hivatottan a közügyet s lássák be azok, akik a békés munkásságnak hívei, hol az ő helyük.

Városi közgyűlés.

— 1914. május 7. —

A január óta tartó „ellenzéki” obstrukciónak véget vetett az üde, virágos, illatos május. Megjelent, majdnem teljes számban. De éppen oly haragos s indulatos volt, mind a zord téli hónapokban. Csak egyes tagjainak a lelkében olvadt fel a mesterségesen fagyasztott jégkéreg — a többinek ugy-látszik még a nyár nagyobbfokú melegére van szüksége. Meglesz ez is. Majd meghozza az augusztusi hó. Ha a „meghátálás” kellemetlen szele nem akadályozná, már a májusi napsugár is elég jóhatású lehetett volna. Kár volt a mi Hóderváryunknak az ellenzék szavazását provokálni akkor, mikor csak hárman keltek fel. Justh is megmutatták, hogy — tizen vannak!

El kell ismerni, az ellenzék jól taktikázott. Jó titokban tartotta megjelenését s hogy nem is számítottak erre, mutatja, hogy a másik párt 51 tagja közül csak a fele jelent meg. Persze azt hitte mindenki: nincs ellenzék, ugvis egyhangú lesz. Pedig bizalommegnyilvánulásnál úgy illik, hogy mindenki ott legyen a helyén. Eppen ilyenkor kell az összetartást, a párt erejét igazolni.

De igazán volt az ellenzéknek még abban is, hogy a h. polgármesternek nincs szüksége bizalom-megnyilatkozásra. Nincs ebben a városban senki, aki iránta bizalommal ne viseltetnék. Még az ellen-

zék is. Aki annak nevében beszélt, ezt szépen ki is fejtette. Csak azért nem szavazhatta meg, mert neki elvei — ellenben a h. polgármesternek „árnyoldalai” is vannak: nem veszi észre, ha — zugirodálnak.

Feltűnt, hogy a h. polgármester a bizalmi ügy tárgyalásánál elnökölt. Máskor sohasem tette, ha személyéről volt szó. Megtűntük miért. Szemtel-szembe akarta látni azokat, akik ujravállalása után előtte és mások előtt azt hangoztatták, hogy ha ezt mindjárt megtette volna, eszükágába sem lett volna — más mellé állani. S mit kellett látnia? Meglátta őket — bizalmatlanságot szavazni.

Kinos benyomást tett az ellenzék nevében beszélőnek tulságosan személyes izü támadása. Attól kellett tartani, hogy menten otthagyja az üléstermet minden jóízű városatya. Oh esodák esodája! Maga a beszélő volt az első, aki elsiertet.

Ezt a kis modern parlamenteskedést leszámítva minden simán ment egyébként. A nap hőse Prokseh volt. O iránta mindenki teljes bizalommal van. Még az ellenzék is. Mi ebből a tanulság? Halásabb dolog gyp- mint polgár-mesternek lenni. Pedig az ember inkább az ellenkezőt hinné. Aki annyi embernek — ízéjét felkavarja?! Talán ezért oly népszerű, mert ország-világban most ez a divat?

A kávésok záróra ügye nyújtott még némi élénkséget az ülésnek. Egyikük, az ellenzék mellé letelepedve, végig hallgatta, azt hiven, hogy felvonult az ellenzék, majd itt is lesz most zárórameghosszabbítás Lett is. Olyan édes-mézes-mázos, limonádéra szomjuhozó, szívet-vesét megindító szónoklást vitt véghez egyik esupaszív városatya, hogy esdeklődésnek nem lehetett ellentállani. A kávésok kétségbe-esett bánatos arca és a szónoklat kenetlenségével teljes győzelmet aratott. Maga a rendőrkapitány is sietett kijelenteni, hogy meglesz minden, csak ne tépjék szét a szívet, mert már tovább nem bírja. Ha egyik képviselő hirtelen közbe nem lép, beigérte volna még a — szeparézsabadságot is. Rossz nyelvű emberek azt mondják, azt akarta demonstrálni, hogy az éjjeli élet megszigorítási szándékai dacára most sem — papushós.

Humort is csak keveset produkált ez az ülés. Egyetlen érdemes ötletecskét a nyilvános előadások utáni új díjazás megállapítása idézett elő. A szín-házi előadásokat a tűzoltók koteles díjazásától akarta menteni a színügynek hűségese óre, de mert a tűzoltóparanesnek ezt méltánytalannak találta, azzal felelt neki, hogy az O. T. E. tagjai ingyenszolgáltatásra azért kötelesek, mert önként vállalkoznak erre. Erre azután önként kitor a derült hangulat.

A közgyűlést August János h. polgármester nyitotta meg, melyen mintegy 40 városi képviselő volt jelen.

Napirend előtt dr. Marton Jenő azon aggályát fejezte ki, hogy a közgyűlési meghívón nincs rajta a napszakának megjelölése. Minthogy azonban ő is, „pártja” is, majd 40 képviselő is, évtizedes gyakorlat alapján délután 3 órakor jelent meg, ezt az aggályt nem osztotta a képviselőtestület, hanem megnyugodott a polgármester felvilágosításában.

Ezután interpellációt intézett a polgármesterhez Kirehknopf Mihály városi képviselő aziránt, hogy az árvaházi telekvásárlásra tülfizetett 5000 korona visszafizetése, esetleg perlése tárgyában hét hónap óta mi történt? — Polgármester azon válaszát, hogy az ügyésznek adta át és már kétszer megdugurgette s a t. ügyész azon felvilágosítását, hogy eddig egyez-ségekre törekedett, de mert nem sikerült, a perre való előkészítés sok munkával jár, mely már legközelebb elkészül, a közgyűlés tudomásul vette.

Következett a napirend:

I. Dr. Stür Lajos és számos képviselő bizalmat szavazni indítványoz a h. polgármesternek azon alkalomból, hogy őt alaptalan hírlapi támadás érte a „Vasi Élet” és „Köszegi Híradó” lapokban s minthogy ez oly formában történt, mely meggyanúsító, de törvényes uton meg nem torolható s mert a képviselőtestület tulnyomó többsége a polgármesteri székből való marasztalása idején feltétlen támogatását ígerte, helyénvalónak tartják, ha bizalmuk e letéteményesének ezt az elégtételt adják. Ily szellemben indokolta meg dr. Stür Lajos szóval is az indítványt. Dr. Marton Jenő „pártja” nevében ehhez hozzá nem járul, mert e nélkül is szivesen támogatják a h. polgármester buzgó működését s mert e bizalomnyilvánítás tüntetésnek látszik azok ellen, akik a város vezetésben irányváltozást óhajtottak. Dr. Stür erre reflektálva örömmel fogadja a h. polgármester iránt az ellenzék részéről is kifejezésre jutó jól megérdemelt rokonszenves megnyilatko-

zást s szerinte a kifogás helyett helyénvalóbb lett volna a cikk megjelenése után pártjának azt kinyilatkoztatnia, hogy mely „tekinélyes polgárok” nem azonosítják magukat e cikkekkel.

Városi ügyek.

Hirdetmény.
Az 1913. évi 14. t. c. s. mely az országgyűlési képviselők választásáról szól, a választói jogosultságot a régi választójogi törvényből elterjedt állapotig meg...

Hirdetmény
Köszeg szab. kir. r. tan. város számvevősége a szombathelyi m. kir. Pénzügyigazgatóság 23012/11. 914. sz. rendelete alapján kozhírré téteti, hogy az 1914. évi III. oszt. ker. adók tárgyalása naponként d. e. 9 órától kezdve május 20. 22. 23. 25. 26. 27. 28. 29. és 30-án tartatik a városhoz közgyűlési termben. Arról, hogy kiknek adója melyik napon...

kerül tárgyalásra, felek írásbélien külön-külön lesznek értesítve.
Ezzel is felhívom az adófizetőket, hogy a tárgyalási napokra saját érdekükben okvetlenül jelenjenek meg.
Köszeg, 1914. május hó 1-én.
A számvevőség.

Helyi hírek.

Mai számunkhoz ismét mellékeljük „Az Otthon” szépirodalmi mellékletét.
Országgyűlési kezeselnök Seherr Thoss Béla gróf e héten városunkban időzött s itt valamint a kerületben több látogatást tett.
A neppárt országos szövetségének igazgatója Ernst Károly pápai kamarás idűzött szerdán városunkban, ki látogatást tett az apátplébánosnál és a községi járás több községében is megfordult.
Gyurátz Ferenc püspök szerdán és esütörtökön városunkban időzött a helybeli felsőbb leányiskola látogatása céljából. Kísérétében volt Kapi Béla kormányzó lelkész, iskolai felügyelőhelyettes.
Iwanszky Artur ezredes, a 83-as gyalogezred eddigi parancsnoka, aki dandárparancsnokká lett, e héten városunkban időzött és elbuesított az itteni zászlóalj tisztikarától, mely tiszteletére bucsulakomát rendezett. Az ezred éléről távozó ezredparancsnok ezúttal a polgári hatóságok is bucsuzottak.
A 83-as ezred új parancsnoka Hofbauer Lipót ezredes lett, akit az 50 ik gyalogezredtől helyeztek a 83-as élére. Legközelebb Köszegre érkezik az itteni zászlóalj megismerésére.
Schmidthauer Lajos orgonaművész, aki Európa-szerte ismeretes, e héten városunkban időzött mint a Bencésrend vendége. Ez alkalommal a bencés templomában többeknek jutott osztályrészül azon kiváló élvezet, hogy a nagy művész mesteri játékában gyönyörködjen.
Kincs István apátplebanos tengeri üdülőútjáról e héten tért haza.

Rakóczi hangverseny. A múlt vasárnap reggel főgimnáziumi Rakóczi hangverseny kedves emlékként fogja megőrizni az a nagyszámu elkkelő közönség, mely ezúttal a díszes terem szimultig megtöltötte. Igen kedves benyomást tett az előadó emelvény hátterében elhelyezett babéroszorosított Rákóczi ábrázoló festmény, mely Somló Jenő tanár érdemes műve. Mintegy hirdetője volt annak, hogy ma itt nemesak művészi élvezetre, hanem Rákóczi, a haza egyik legnagyobb fia emlékének lelkes hódolására gyultek egybe. Az est fényét emelte Mikes János gróf püspök megjelenése, akit érkezésekor lelkes éljenzessel fogadtak, a rendezőség pedig hatalmas virág-estokkorral tisztelte meg. A mindvégig érdekes hangverseny Hubay Rakóczy-himnuszával vette kezdetét. A főgimnázium énekkara adta elő Pavettis Ede tárogató-kísérettel. Ezt követte Lányi „Hunnia gyászta” és Bihar, „Beresényi nótája” vonós-küttette. Katona József, Stür István, Forberger Andor, Holler Konrad és Mathias Arthur pompás összejátékát lelkes ovációkkal honorálta a figyelmes hallgatóság. Az eredeti Rakóczi nótát adta elő ezután tárogaton Pavettis Ede zenekari kísérettel, majd pedig az új férfi dalára a Rakóczi kesergőt, Balogh Ádám nótáját, Csinom Palkót. Dr. Röder Ákos érdeme, hogy a csak nemrégiben alakult dalaskor oly meglepő precízitással és művészi érzékekkel énekel. Jaross István szép tenorszóloja általános feltűnést keltett. A legnagyobb hatást érte el a kiegészített ifjúsági zenekar „Magyar Ábránd” előadása. A magyar motívumok egyvelegét igen szépen s hatásosan adta elő Kovács Ferenc közismert ügyes vezetéssel. Az est fénypontját képezte az „Rákóczi zászlója” című melodramának előadása. Pálly Pál VII. o. t. szavaltja díszmagyarban, Stür Iván, Budaker Oszkár, Holler Konrad, Mathias Artur, Kovács István zenekísérete mellett, — közben az ifjúsági énekkar Holler Konrad vezetésével a „Boldogasszony Anyánk” és Rákóczi-imája” dalokat adta elő. A közönség percekig tapsolta a sok élvezetet nyújtó szereplőket. Végül a zenekar a Rákóczi induló hatalmas akkordjaival fetezte be a magysikerű hangversenyt, melyért hálás köszönettel tartozunk Holler Konrad tanár kiapadhatatlan buzgóságának és finom zeneérzékének. Ezt fejezte ki neki meleg gratulációival a megyéspüspök 6 méltósága is, a hálás közönség is.

A felsőbb leányiskola helyi bizottsága Gyurátz Ferenc püspök ittidőzése alkalmából ülést tartott, melyen a folyó ügyek mellett a leányiskola kibővítésének a kérdése is újra szóba került. Budaker igazgató tett eziránt sürgős előterjesztést, nehogy más hasonlított megelőzésével az egyházkerület régi terveit hátrányosan befolyásolja. Hosszabb eszmecsere után elfogadták azon indítványt, hogy a jövő egyházkerületi közgyűlés határozza el a községi felsőbb leányiskolának leánygimnáziummá fejlesztését olyképen, hogy a hat osztályú felsőbb leányiskola mellett, négy felsőbb (V-VIII) gimnázium osztály létesítsék, hogy a tudományos pályára készülők ebben találják további kiképzésüket. Ennek természetesen egyik feltétele az is, hogy e célra új tanintézet építtessék. Míg ez elkészül addig a gimnázialis osztályok egy-két osztálya a jelenlegi épületben megnyithatók.

A szombathelyi szeminárium kirándulása az Irott-kőre. A szombathelyi püspöki papnevelő-intézet növendékai szerdán tavaszi kirándulást tettek. Szentmihály után a reggeli vonattal Pintér József spirituális vezetése mellett Rohonera mentek, ahol egyenesen a templomba vonultak rövid adorációra, majd Honti Béla szentszéki tanácsos, plébánosnál elköltött pompás reggeli után nekivágtak a hegyeknek és a gyönyörű tavaszi pompába oltozott erdőszégeken át a fellobozozott irrottői kilitőtoronyhoz érkeztek. A Dunántul legmagasabb pontján Thiesen-Bornemissza báró kedves vendégszeretetét élvezték. Itt érte őket utól Mikes János gróf megyéspüspök, aki titkára, Rogács Ferenc dr. kíséretében Rohoncig autón, onnan pedig gyalog ment utánuk. A kellemesen elköltött tízórát után Léka felé vettek útjukat. A vadászaknál Heisz Máttyás esperes lékai plebanos és Zumpf Hubert káplán vártak a kirándulókat s kalauzolták őket a regényes fokvessű Lékára, ahova fél 2 órakor érkeztek. Lékan Seherr Thoss Béla gróf orsz. képviselő, dr. Tauber Sándor kanonok rector, dr. Boda János e. kanonok, irodagazgató, dr. Császár József, Géfin Gyula tanárok, Kincs István községi apátplebanos és a környékbeli pap-ság fogadták őket. A templomban végzett megemlékezés után ebédhez ültek, amelynek végeztével a megyéspüspökkel megtekintették a nevezetességeket: a lékai híres várat, a templomot, az ősi kriptát. Délután kocsikon indultak Rőtre, ahol májusi ajtósságot tartottak, meguzsonáltak és gyalogszerrel a községi állomásra mentek és este fél 11 órakor egy kellemes kirándulás kedves emlékével Szombathelyre érkeztek.

Kirándulás Landszerra. A helybeli polgári fiúiskola május 6-án tanulmányi kirándulást tett Lánzsér varába. A reggeli vonattal indultak négy tanár vezetése mellett. Útközben megtekintették a történelmi nevezetességek kaboldi várát, majd folytatták útjukat Lánzsér felé. Délre járt az idő, midőn felértek. Itt a vár tüzetes megtekintése és a mesés vidékben való gyönyörködés után ebéd volt a tarisznyából. Délután visszaindulva 5 órakor Sopronszentmártonban voltak, ahonnan a tehervonattal jöttek vissza, megszokott vicinális késéssel. A kirándulók egy kellemesen eltöltött nap emlékével lettek gazdagabbak, amit nagyrészt a tervszerű és jó rendezésnek volt betudható.

Polgáriszkolai tanárok gyűlése Sopronban. E hó 2-án tartotta az Országos Polgáriszkola Egyesület Sopron-Vas megyei köre évi rendes közgyűlését Sopronban. A nagyszámban megjelenő tanárok élénk érdeklődése mellett folyt le ezen közgyűlés, melynek legfőbb pontja a tisztviselők választása volt. Elnökké újból Tarródy János szombathelyi polgári iskolai igazgatót választották meg. A közgyűlésen ezenkívül még egy értekezés volt, a polgári és középiskolák reformjáról és egy német nyelvi tanítás bemutatása. Köszegről részvét Lőrincz Gyula tanár, a tantestület kiküldöttje az őszi közgyűlés Szombathelyen lesz.

A vasi felső ág hív. egyházmegye III. tanítói köre Nagyszentmihályon tartotta Schmidt J. lelkész elnök elnöksége alatt ez évi tavaszi értekezletét. Honigschnabel Tóbiás ottani tanító sikerült gyakorlati előadást tartott a harmadik osztállyal a „Hővívágról”, Karner János rohonei tanító felolvasta „Iskola és a szülőház” c. munkáját. Egyéb folyó-ügyek elintézése után a gyűlés véget ért. Köszegről részt vettek Beyer Teophil lelk. alesperes, Hammer Gyula, Marton Károly, Karner Frigyes, Bicz Kálmán tanítók. Az őszi értekezletet Köszegen tartják.

Oltáregyesületi nap. 10-én vasárnap d. e. 1/2-9 órától a szent Jakab templomban d. u. 5-ig szentségimádás: 5 órakor szent beszéd és áldás lesz.

A turista- és szepítőegylet tagjai sorába eddig 142-en léptek be. Az elnökség tisztelettel kéri a belépésre felhívottakat, hogy a nekik megküldött belépesi nyilatkozatot mielőbb Róth Jenő pénztáros-hoz elküldeni szívesek legyenek. A hegyekbe kirándulók már mindenütt látható jelét tapasztalják az új egyesület buzgó működésének.

A színházi évadrol a legkülönbözőbb hírek kerüngenek. Hol június elejéről beszélnek, hol meg arról, hogy csak ősszel lesz színtársulatunk, arról is, hogy dr. Patek egyáltalában nem hajlandó jönni. Eközben szedik már új évadra való színházjegyváltótakarékotokat. Jó lenne, ha a színpártoló egyesület valami határozott felvilágosítást nyújtana a nagy-közönségnek, vagy legalább tagjainak, akik azt mondják, hogy nem takarékbetétre gyűjtöttek, hanem színelőadásokra.

A közeg-határszéli vasút ügyében a kirehschlai elöljáróság tudomásvétel végett megküldte a helyi hatóságoknak az eddigi értekezlet jegyzőkönyvét és az osztrák trasszirozó bizottságnak a tartományhoz intézett jelentését. Ebből azt az örvendetes tényt látjuk, hogy a bizottság a kirehschlai állomásnak a magyar határszélhez közeli elhelyezését indítványozza, nehogy utóbb merüljön fel nehézség a várható magyar csatlakozás szempontjából. **Az új honvedlaktanya víze.** A helybeli honvéd állomásparancsnokság arról értesíti a várost, hogy a honvédelmi helyőrség körhától az ujonnan építendő laktanya telkéről vett víz vegyi vizsgálata megérkezett. E szerint a víz közepkemény. Szennyvizeztetésre való alkalmatlanság, ammóniákat, kénhidrogént, salétromot, nem tartalmaz és redukálóképessége is a jó ivóvíznél megengedhető határon aluli. A víz ezek alapján jónak, mindenfélő célra felhasználhatónak, ivásra és főzésre alkalmasnak minősített.

Mint megirtuk ezen fordult meg annak a kérdése, hogy hol épüljön az új honvédlaktanya. S már a városnak nem kis gondot okozott a helykeresés, mert első alkalomkor a vízpróba kedvezőtlen eredményt mutatott. De most egyik főkérdés már megoldatott azzal, hogy jó a víz s így a laktanyának kiszemelt hely alkalmasnak bizonyult beépítésre.

Az őszi hadgyakorlatok. A N. Fr. Pr. szerdai számában a következőket írja a vas megyei őszi hadgyakorlatokról: Az idei nagygyakorlatok, amint már jeleztük, Nyugatmagyarországon fognak lezajlani. A legutóbbi napokban a katonai bizottságok, amelyek a polgári hatóságokkal együtt beutazták a hadgyakorlat vidékét, benyújtották jelentéseiket a csapatok elhelyezésének lehetőségeiről, az egészségügyi viszonyokról és az élelmezés módjairól. Ezenfelül természetesen tanulmányozták a manőverekre fontos egyéb szempontokat is s mindezek figyelembevételével a következő terveket állapították meg: A zárógyakorlatok szeptember 2-án, szerdán kezdődnek szeptember 5-én végződnek. Ez a záróterminus azonban még nem egészen biztos, mert előre nem történik semmi intézkedés a manőver befejezésére, nincs megállapítva a befejezés időpontja, mert nem kötik meg a parancsnokok kezét a záróterminus megszabásával, hogy a gyakorlat annál inkább hareszerű lefolyású legyen. A tulajdonképeni hadgyakorlati vidék a stájer határtól keletfelé a **kőszegi—szombathely—zalaegerszegi** vasutvonalig terjed, felöleli tehát a Rába egész vidékét. A hadgyakorlat fővezetősége augusztus utolsó napjaiban Fürstenfeldre érkezik. Fürstenfeld a fehring—hartfeldi államvasút mellett fekszik, körülbelül 6000 lakosa van s arról híres, hogy itt van a máltai lovagrend egyik parancsnoksága. A hadgyakorlat főhadiszállása Szentgotthárdon lesz, Vas megyében. Ez a város a Lapincs folyónak a Rábába való torkolásánál fekszik, lakosainak száma körülbelül 2200 s a városka arról híres, hogy 1664-ben Montecuccoli az egyesült magyar-német és francia seregek élén itt verte meg Köprülü Ahmed nagyvezért. Az előbbi nagygyakorlatoknál úgy volt szokásban, hogy a főhadiszállás körülbelül az operáló csapatok közt a középpontban volt elhelyezve. Ez alkalommal a fővezetőség hadiszállása a negygyakorlati terep szélére kerül. Ennek oka az, hogy semmi támaszpontja ne legyen a szembenálló csapatok vezetőinek arra, hogy hol tervezi a fővezetőség a hadgyakorlat befejezését. Így sokkal nagyobb feladat a csapatok ellátása és elhelyezése s a gyakorlat annál hareszerűbb.

A katonai alreáliskolát, mint már régebben hírül adtuk, a Kismartonival egyidejűleg akadémiává szándékoznak fejleszteni. Az előkészületek most vannak folyamatban a hadügyminisztérium oktatásügyi osztályában.

Esküvő Tegnap vezette oltárhoz Wentzl Károly pékmester Waldherr Paulina vöslau lakost.

Egy becsi postagalamb szállt le Kőszegen. A belvárosi toronyban foglalt helyet s a harangozó fiú közeledésére szeliden fogatta el magát. Egyik lábán „Derby 239 Wien” feliratu rézgyuru van. A fiu átadta a rendőrhatalomnak, mely a ritka foglyot őrizetbe vette s értesítést küldött Bécsbe iderepüléséről. Tágas, eseséggel bőven ellátott kalitkában várja a becsi intézkedést.

A vasarnapi football-mérkőzés a helybeli sportegylet első csapatának győzelmével végződött. A Sopronból jött „Ameteurok” igen gyenge játékosoknak bizonyultak. 3:0 volt az eredmény Kőszeg javára.

A mai football-mérkőzés igen érdekesnek ígérkezik. A jelenleg itt állomásozó III. és IV. honvédkerületi önkéntesekből alakult csapat fog első csapatunkkal mérkőzni. Egyes tagjait már láttuk játszani első csapatunk kíségetőiként s mindgyöke kitünő játékosnak tapasztaltatott. Első csapatunk játékosainak ma lesz alkalmuk tudásukat bemutatni s a közönségnek igen érdekfeszítő játék szemlélésében lesz része. A tiszta jövedelmet részben a szegényeknek juttatják. Ráfér az a sportegyletre is.

Batyját ölte meg Menz Frigyes főhadnagy, aki néhány évvel ezelőtt a helybeli 83-as zászlóaljnál volt és közkedvelt bohém tagja a tisztikarnak és a társadalomnak. Már akkor köztudomású volt, hogy batyja Menz Nándor 83-as adjutáns éber gondossággal fékezte szilaj kedvét. Azóta mindketten Komáromba kerültek. Utóbbi már százados lett, előbbi áthelyeztette magát a hajmáskéri tüzérekhez. A szerencsétlen excentrikus természetű főhadnagy e héten hirtelen Leobenbe utazott, hol egy másik batyja ezredorvos s éjjel behatolva lakásába, minden szó nélkül több lövéssel lelőtte s azután önként jelentkezett a csendőrségnél. Azt mondják, hogy lovaglásnál szenvedett agyrázkódások folytán hirtelen megőrült.

Az adókvető bizottság pénteken kezdte meg tárgyalásait. Eddig a bándolyi és hodászi korjegyzőségek kerültek sorra. E hó 20-án megkezdik a város adófizetőivel való tárgyalást. Erre nézve már figyelemzettük az érdekelteket a személyes megjelenés fontosságára, mert igen sok esetben szinte érthetetlen olyan kivetések történtek, melyekről mindenki első hallásra is észreveszi, hogy a helyviszonyokat nem ismerő folyt be az előkészítő munkában. Erre még lesz alkalmunk visszatérni.

A sorozás a városi hadkötelesek részére e hó 20-án lesz. A járásai részére az ezt megelőző napokon 15-től kezdve. A sorozóbizottság polgári elnöke Somogyi Miklós vármegyei tiszti főügyész, katonai elnöke Tormássy Dezső alezredes lesz.

Osztóndij adományozás. A városi tanács a megüresedett Kossuth Lajos-féle 100 koronás osztóndijat Wernitz Jenő kőszegi IV-ik polgári iskolai tanulóknak adományozta.

Beszűntette az iparát. Lauber Lajos kőszegi mészáros és hentes ezen iparát beszűntette.

Új cipész iparos. Deutsch Pál volt szombathelyi lakos a cipészipar gyakorlására váltott engedélyt és üzletét Kőszegen a Jurisics-tér 1. szám alatt nyitotta meg.

Visszajött Kőszegre. Horváth Gyula rézművesnek Kőszegen volt üzlete, mit azonban ez év elején Szombathelyre tett át. Horváthot azonban vissza vonzotta a jó kőszegi levegő és most újból Kőszegen folytatja rézműves mesterségét.

A tetőereszek nem mindenütt földalatti vezetékekkel vannak bekapcsolva a csatornába, habár már évtizedes szabályrendelet kötelezi erre a háztulajdonosokat. Néhány éve a rendőrhatalóság mintegy 100 háznál pótolta a hiányt, de még mindig vannak házak, hol ez a hiány különösen téli időben veszélyes a közlnekedésre. A rendőrhatalóság e héten figyelmeztette a mulasztásban levő háztulajdonosokat és 30 napi határidőt adott az esővízvezetők földalatti elhelyezésére.

Komáromi Mor ügynök ügye ismeretes. Törvénykijátszással gyakorolt itt üzletet. A rendőrhatalóság 200 koronára büntette, mely ítéletet az alispán helyben hagyott, a belügyminisztérium ellenben 100 koronára leszállított. Különben a hatóság eljárásában az a megnyugtató eredmény, hogy annak idején az illetékelen üzletgyakorlást azonnal megszüntetni sikerült.

Auto-baleset. Mult vasárnap egy Szombathelyről jövő automobilból megbokrosodott egy kőszegfalvi fogat, melyen a keresztelésről hazagyekvő komasszony a gyermekkel és a babaültek. Az autó tovább száguldott, a fogat felborult és az utasok közül a baba súlyos sérülést szenvedett. Az autó tulajdonosát és a sofőrt másnap kinyomozták.

A mult heti mozielőadás minden kritikán aluli volt. Rég elavult, rongyos, szakadozott, szemetbántó, német publikum elé való filmek voltak. A mozierről nem tehet. Nem 6 választotta. Így küldték neki. De hát éppen ez a baj. A mi közönségünk néha Szombathelyen is látogat mozit s nem tudja megérteni, hogy itt miért nem nyújtanak szintén oly nagy élvezetet nyújtó előadásokat. Mert ott a mozi maga választja, hogy mit küldjenek neki. Az itteni közönség nem azt kívánja, hogy nyomban Budapest után kapja a hírneves, művészi, élvezetes előadásokat biztosító filmeket. Nem bánja, ha hat hónap múlva. De a mozi feltalálásának legkezdetlegesebbjéből, amelyet még a vásári bódások sem produkálnak, az nem elégti ki muvelt közönségünk igényeit.

A gyermek számára való kedves ujdonságot oszt szét ingyenesen a bécsi Nestlé cég. Kedves papír-babák ezek művészi kivitelben, amelyek kellemes szórakozást nyújtanak a gyermekeknek. Ezen ujdonságon kívül mindenkinek próbadozokat is küldenek a Nestlé-féle gyermeklisztből s ezt is teljesen díjtalanul. Az ingyen babát és Nestlé-lisztet kívánatra elküldi a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 90. P.

Kőszegi udvari és barna malátasör eredeti töltésű palackokban kapható **Maitz József** belvárosi fűszer-, palackbor- és palack-sörkereskedésében. (Ladokban is; egy láda tartalma 25 palack; gyári ár.)

Sirolin
"Roche"
orvosiilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermek görvéllykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban.
Egy üveg 6 és 4 koron.

Berson
gummisárok
száraz előnyél miatt csodálatra méltó.
Millemea, zaitalan, tartós, elegans.

Videki hírek.

A bajor király és családja Sárvárra érkezett esütörtökön, mely alkalommal a vármegye, az egyházmegye és a sárvári uradalom ünnepélyes fogadtatásban részesítette a királyi családot, mely 19-ig a nagykiterjedésű uradalom minden részét szándékozik megtekinteni.

Kitüntetések. III. Lajos bajor király Herbst Géza alispánnak és Koberl János sárvári prépost-plebánosnak a bajor szent Mihály rendet adományozta az arany korovával.

A megyei főállatorvos. Boguár József hunyt el hirtelen tegnapelőtt reggel tüdővérpattanás folytán.

Terepszemle Borostyánon. A pozsonyi IV. hadtest törzstiszteji közül 23-an folyó hó 18-án Borostyánkő vidékén terepszemlét tartanak. A terepszemle az őszi hadgyakorlatokkal van összefüggésben.

Leánygimnázium Szombathelyen. Szombathely városa most terjesztette be a kultusz-kormányhoz jóváhagyás végett az állami gimnáziumok típusának megfelelő felsőbb leányiskola tervezetét. A felterjesztésben hosszasan meg van indokolva a gimnázium jellegű leányiskola szükségessége és külön van benne hangsúlyozva, hogy Vasvármegyében semmi-féle továbbképző intézet nincsen. A felterjesztett tervezet szerint az új leánygimnázium egyelőre a reáliskola, vagy valamelyik elemi iskola tantermeiben nyerne elhelyezést és a város vállalná a fenntartását stb. Ha a kultuszminisztériumban jóváhagyják, akkor már az idei őszön megnyílik a vasi leánygimnázium.

Új evang. templom a megyében. Az alsómarocsi ág. evang. gyülekezet nemrégiben elhatározta, hogy százezer koronával egy új templomot fog emelni. Az építkezésre a pályázatot hamarosan kiírták, mely a napokban járt le. A templom-építő bizottság a legsikerültebb tervnek elkészítőjét, Hochholzer Ödön szombathelyi kiváló műépítésszt bizta meg a templom felépítésével, azzal, hogy az új templom a reformáció 500 éves évfordulóján felszentelhető legyen.

1139.1914. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A rohonei ált. takarékpénztár és öngyógyító egylet s a csatlakozott végrehajtóknak Balogh Lajos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekvi hatóság az újabb árverést a kőszegi kir. járásbírósa területén levő Seregélyháza és Nagyposse községben fekvő s a Seregélyháza 229. sz. tjkvben + 1 sor. 139. hrsz. alatt foglalt Balogh Lajos nevében álló ingatlanra 10 K. a Balogh Lajos nevében álló 1/2 részre a seregélyháza 256. sz. tjkvben I. 1-9, 13-15 sor 14, 15, 16, 28, 69 a, 69 b, 69 c, 159, 160, 207, 208, 218. hrsz. 10 házsz. alatt foglalt ingatlanokból 3045 K, 11. I sor 219/a hrsz. ingatlanból 63 K. a seregélyháza 42. sz. tjkvben + 1 sor 72. hrsz. alatt foglalt ingatlanból ugyanannak B. 30 sorsz. alatti illetőségére 217 K, a nagypossei 56. sz. tjkvben + 1 sor 413. hrsz. alatt foglalt ingatlanból ugyanannak nevében álló 1/2 részre azzal, hogy az özv. Balogh Györgyné szül. Kalloni Borbála javára 3356 1894. sz. alatt beérkezett életfogytiglani hasznélvezeti jog az árverés által nem érintetik 240 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 12. en d. e. 10 órakor Seregélyháza községében s ugyanaznap delután 3 órakor Nagyposse községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok és pedig a házat a kikiáltási ár felénél, a többik alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. e. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított ovadékképes értékpapírosban a kiküldötttel letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított betéti őlsimervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígőretet tett, ha többet ígőri senki sem akar, kötelek nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígert ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Kőszegen, 1914. évi április hó 29-ik napján. Szerdahely sk. kir. járásbíró.

STOCK-COGNAC MEDICINAL
hivatalos olómzárral ellátott palackokban mindenütt kapható
CAMIS. STOCK
gőzüzemű gyárból
BARCOLA.

hive mozgalmuknak, mivel a ma házasabbok

Közgazdaság.

Adriai Biztosító Társulat — Triestben.

A társulat idei közgyűlését igazgató Frigyesz Adolf m. kir. udv. tanácsos, vezérigazgató elnökele alatt, számos részvényes jelenlétében április hó 27-én tartotta meg, ezuttal első ízben a társulat új trieszti székházában. Ezen a közgyűlésen az 1913 évről, a társulat alapítása óta 75-ik születésnapjának, zarszámadási terjesztették elő.

A részvényesek előterjesztett zarszámadási jelentésben az igazgatóság mindenekelőtt a társulat fenállásának 75 éves jubileumáról emlékezik meg, visszapillantva vetve az 1838-ik évtől történt alapítás óta elért fejlődésre, kidomborítva azt a nagy lendületet, melyet a vállalat üzletmenete a folyó évvel betöltött 75 esztendő alatt felmutat és ebben haloványan emlékezik meg mindazokról, akik akár vezető állásban, akár a társulat számtalan uszínokosága vagy képviselése keretében annak fejlődéséhez és fejlődéséhez ténykedésükkel hozzájárultak.

A zarszámadás második része az 1913 üzletév eredményeit taglalja. Bár a társulat által üzemeltetett szakkörök némelyike veszteséggel záródik is, az üzletév végeredménye kellemes képet mutat. Az értékpapírok árfolyamának tetemes visszaesése folytán a társulat könyvszerű árfolyam-vezetése 1.700.899 koronát tesz ki, amely összegből a még rendelkezésre álló folyó ingadozások tartalmát 470.684 korona fedeztetett, míg a fennmaradó 1.291.155 korona egészében a folyó év terhére ment s így annak fedezete a vagyon tartalék igénybevétele nélkül történhetett.

Az életbiztosítási (A) osztályban 95.172.478 korona tőkeösszegezőről szóló ajánlat ter esztendőre, a kifizetett költségek pedig 84.437.685 korona biztosított tőkéről szólnak. Az üzletév végével az életbiztosítási állomány biztosított tőkét 500 millió koronát ért el. Biztosított juttatásokban pedig 1.427.000 koronát halál- és eléresi esetekért, valamint juttatások fejében a társulat 11.653.489 koronát fizetett ki. Az életbiztosítási osztály juttatásai az év végével 158.399.931 koronát, illetve a viszontbiztosított rész levonásával 144.537.736 koronát tettek ki.

Az elemi ágazatok (B) osztályában a díjbevétel a következő számokat mutatja: tűzbiztosítás 29.362.209 korona, szállítvány-biztosítás 4.917.593 korona, betörés-biztosítás 812.711 korona. A viszontbiztosítások összesen 16.110.118 koronát igényeltek. Az elemi ágazatokban a társulat karok fejében 26.037.250 koronát, a viszontbiztosított résznek levonásával 12.852.129 koronát fizetett ki. Az elemi ágazatok juttatásai 22.282.294 koronát, illetve a viszontbiztosítókra eső rész levonásával 12.100.441 koronát tesznek ki.

A társulat igazgatóságát és a nyitvatartókat alapszabályszerűen megillető nyereségresztesedés levonása után a fennmaradó nyereség egyenlegből a múlt évhez hasonlóan 160 korona kerül részvényesek között kifizetésre.

Az üzletév végével a társulat tőkei és tartalékai a következőképpen alakultak: teljesen befizetett részvénytőke 10 millió korona, vagyon-tartalék 12 millió korona, nettó-juttatások 155.698.177 korona, nettó-kártartalék 4.593.922 korona, összesen 182.292.099 korona.

A nyugdíjpénztár és az alkalmazottak ellátási pénztára összesen 4.438.062 korona vagyon felett rendelkezik.

A PEREGRINUS zárandoklat rendező-bizottság

1914. évi augusztus hó 29-én

Dr. KÖVÉR VIKTOR vezetése alatt

zarándok-különvonatot

indít Lourdes-ba

Svájcz és Szavoján át, Einsiedeln, Luzern, Genf, Paray le Monial érintésével, 14 napi utazási tartammal. — Árak teljes ellátással: I. oszt. 540 K, II. oszt. 420 K, III. oszt. 255 K.

Részletes programot küld a „Peregrinus” kiadóhivatala Budapest, I., Kelenhegyi ut. 47.

Nagyon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MAGYAR KÖZPONTI TAKARÉK-
BETÖRÉS-BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT
TAKARÉKPERSELYT
BÁRMIKINEK
Trieszt
PESTMEGYEI
TAKARÉKPENZTÁR R.T.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ ÚTCA 8.

Több millió ember

használja saját javára

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görsös köhögés és hőkhurut ellen

Kaiser-féle Mell-karamellák

6100 közegyz h. bi-zonyítvány orvosoktól és maganosoktól a legjobban igazolják biztos hatásukat és közked-veltségüket

Semmiféle hasonló készítmény nem tud ily sikert felmutatni.

Csomagja 20 filléért, szelence 40 filléért kapható

SCHAAR JÓZSEF

fűszerkereskedésében, valamint LENDVAY LAJOS és KÜTTEL DEZSÓ gyógyszerészeknél Kőszegen és az összes gyógyszerárakban.

235/1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi kir. közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy Kőszeg szab. kir. város Arvaszékének 18/1914. számú határozata folytán a néhai Zartl József és neje szül. Frank Roza hagyatékához tartozó és Kőszeg városában a Jeno főherceg-utcában levő és a községi 483. sz. tjkvben 841. hrsz alatt felvett 15. sz. naz és 842 hrsz. kert, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverés 1914 évi május 17-ik napján délelőtti 10 órakor fog a Jurisits-téren levő irodámban megtartatni, ahol is a hivatalos órák alatt az árverési feltételek betekinthetők.

Kőszeg, 1914. évi május hó 3-án

Pffell Janos
kir. közjegyző.

az elasztikus
PALMA
cipősarok

figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

Bécsúj helyben

Gross Viehmarkt

f. é. május
hó 13-án

ló-, szarvasmarha- és tenyészmalaczvásár

tartatik.

Azonkívül minden szerdán és szombaton nagy sertés vásár.

SAVOY-SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII., József-körut 16. sz.

Modern szálloda újonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal.

RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától
fűtés, világítás és kiszolgálással. A szobák feltétlenül tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedmeny.

Ujonnan bevezetett Pensió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért

Napi háromszori etkezés.

HAVI SZOBÁK 80 KORONÁÉRT.

Néptakarékpénztár

Részvénytársaság

Nagykanizsa.

Teljesen befizetett részvénytőke: 1.300.000 korona. — Tartaléktőke: 136.000 korona

Felvesz takarékbetéteket

netto 5% kamattal, a kamatadót az intézet fizeti.

Visszafizetések:

10.000 koronáig, minden időben, azonnal, nagyobb összegeknel 1--2 napi felmondás elegendő. — Felmondási díj nem számítottatik.

Váltóleszámitolás, amortizáció és bekebelezési kölcsönök, továbbá lombard kölcsönök a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek.

Az intézet a budapesti Magyar Országos Központi Takarékpénztár afiliált vállalata.

Saját alaptőke 40 millió korona, mely összeg lehetővé teszi a Néptakarékpénztárnak, hogy ügyfeleinek a legmesszebbmenő előnyt és biztosítékot nyújtsa.